

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Gg. naročnike, katerim s koncem tega meseca naročnina poteče, prosimo, da jo o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slovenski Narod“ pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,	
30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — kr.
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 26. junija.

—r.— Germanstvo v jugu je v plamenu, in povsod kričé nemški mladeniči s plešastimi ali neplešastimi glavami: zdaj smo si priborili stalen vspeh! Kaj se je pripetilo? V Celji obsodili so pred porotami navideznega redakterja malega nemškega lističa ter ga treščili v kazen, ki se nam ne vili v nikakej primeri z izvršenim zločinstvom. Ali o tem bode še sodilo višje sodišče!

Pred nekoliko meseci objavil je omenjeni listič, ki izhaja v Mariboru, korespondenco iz Ljubljane ter v njej napravil veliko krivico tukajšnjemu advokatu, gospodu dr. Suppanu, ki je bil nekaj ud narodne stranke. Ta korespondenca izvirala je iz rok človeka, ki smo ga mi od nekdanje ustavoverne tukajšnje klike sprejeti morali „sine beneficio inventarii!“

Napisal je nekaj nesramnih lažij ter jih poslal v Maribor, kjer so se tiskale po neprevidnosti. V Ljubljani se nij nikdo zmenil radi tega, in pri vseh pametnih ljudeh gospod dr. Suppan niti atoma od prejšnjega spoštovanja izgubil nij! Redakcija ponesrečenega lista je tudi takoj, ko se jej je razložila resnica, objavila preklic poln kesanja, tako da se je gospod dr. Suppan uže pred obsodbo lahko radostil nad popolno satisfakcijo. Taka satisfakcija zadostovala bi bila vsakemu olikanemu človeku in gotovo tudi gospodu dr. Suppanu, da mu nij tičalo za hrbtom nekoliko fanatičnih prijateljev, ki so hoteli s strašno to „afero“ omajati stališče grofu Taaffeju, „der jetzt leider in Oesterreich regiert.“ Gospod dr. pl. Schrey čuti časih potrebo, da zvrne kak političen govor mej nesrečne poslušalce, če jih dobi, kar je pa tu v Ljubljani težavno, ker ga je uže tako moral vsakdo tisočkrat poslušati! Gospod dr. Schrey ima tudi to navado, da so mu govori stereotipni in mej soboj podobni kakor dvojček dvojčku! Vsaj mi se ne spominamo pod perijodo Taaffejevo govora, v katerem bi prekipecí gospod doktor ne bil planil po listu s carskim orlom na čelu! Torej g. dr. Schrey hotel je zopet govo-

riti! V konstitucionalnem društvu ljubljanskem spi vse, in če bi gospod dr. Schrey izpregovoril, spalo bi vse še trdneje!

Ali tukaj se je razprostrlo pred njim polje celjskih triumfov in pregovoril je gospoda dr. Suppana, da je ostal trd, kakor skala gorenjska — in dr. Schrey pričel je na svojem govoru kovati. Zagovori sodniški nosijo tudi to dobro na sebi, da se gospod zagovornik lahko tedne poprej uči, in nij se bati, — da bi se človeku nit logike sredi pota pretrgala, tako da bi moral s potnim obrazom odriniti na hlad ter o boleznih lagati! In gospod dr. Schrey je govoril o težavah in britkostih ustavoverne kranjske stranke, ki jo nekateri še celo „kliko“ zovejo, govoril o nemških trpljenjih, z jedno besedo, govoril o vsem, samo o tem ne, kar je k stvari pripadalo. Govoril je tudi o „žurnalističnih roparjih“ ali bil je pri tem tako nejasen, da so nekateri poslušalci še celo menili, da govori o lastnem svojem organu. Mi tega ne verjamemo, — gosp. dr. Schrey govoril je tja v dan, in če mu pošlješ denes prijatelja, da bi ga vprašali, kaj je mislil, prisegal bode z bledim obrazom in tresočim se glasom pri vseh bogovih, da tedaj nij ničesar mislil! Konečno naj misli, kar hoče, nam na njegovej hvali nij nič ležeče! Naj sodi o nas, kakor hoče, toliko je istina, da nižje nas ne taksira, nego mi njega! In s tem je sodba končana!

Cela stvar pa je smešna in živ dokaz o tem, kako umejo napraviti naši nemškutarji iz male mušice velicega slona. Kaj nam je Hekuba?

Kaj nam je dr. Suppan! Ali vender pišejo zdaj žurnalistični težaki v Gradci, Celji, Ljubljani in drugod ter kričé, kakor da bi slovensko časopisstvo o samih škandalih živel. Tujcem se pripovedujejo grozovite laži: da na Slovenskem priatna čast nikdar varna nij pred zavrtaim napadom, da časopisci slovenski silijo v vsako nemškutarsko sobo, da popisujejo po listih vsako skrivno ljubezen, ki gori v tej ali onej nemškutarskej gospej, ter da isto tako pišejo o vsakem umazanem perilu, ki ga ta ali oni nemškutarski vodja (Führer der Verfassungspartei in Krain) izroči konec tedna perici! Kdor razmere pozná, kdor vé, da je ta slučaj o dr. Suppanu izvenredna prikazen v javnem našem življenji, prikazen, ki jo je narodna stranka bolj obžalovala od nemške, temu mora se s srdom napolniti srce, če čita, kar se piše zdaj o slovenskem časopisji, na primeru v graškem listu „Tagespost“, ki je od tedaj, kar je padla v klešče pl. Raabu, tako otročje uredovana, kot — recimo — naš „Laibacher Wochenblatt“. Odgovor na vsa ta umazana natolčevanja je — zaničevanje, da si bi se taka žurnalistika niti do našega zaničevanja povzdigniti ne smela!

Narodnej stranki slučaj Suppan-Leon nikakor škodovati ne more, pač pa je oškodoval ustavoverno našo kliko, ki se je osmešila s svojo nenaravno prenapetostjo in s svojo komedijantično virtuvoznostjo, napraviti iz nič velikega slona. Kdor pa jih pozna politične te patrone, se smeja!

Izpred porotnega sodišča v Celji

dné 22. junija 1882.

(Dr. Suppan contra „Südsteirische Post.“)
(Konec.)

Priča dr. Ahazhizh v Ljubljani, bivši mestni odbornik, izpoveduje, da je v družbi z Josip Luckmanom pripravil Withalma do tega, da je hotel prodati Kolizej mestu za 114.000 gld. On pravi, da je dr. Suppan zelo delaven mestni odbornik, in le njemu se je zahvaliti, da se je dobilo loterijsko posojilo.

Priča mestni odbornik Josip Luckman je izpovedal, da se je trudil, da bi Withalm dal ceneje Kolizej, ker se je vojaška komisija, katera je ogledovala ljubljanske vojašnice izrekla, da je Kolizej še najboljša mej njimi, in ker je mislil, da bode lahko mogoče prezidati jo v normalno vojašnico.

Priča podžupan Franc Fortuna je izjavil v odseku, da je kresijsko poslopje v jako slabem stavbenem stanu, in naj se po izvedenih pregledih da, koliko bi veljale poprave, ali pa naj bi se poslopje prodalo. Isto trdi tudi priča g. Luckman, kateri pristavi, da je g. E. Mayer pač prej, predno si je sezidal novo hišo, vprašal, da bi se poslopje prodalo.

Anton Laschan, 78 let star, bivši župan ljubljanski skozi 8 let, je izpovedal, da mu je Withalm uže prej ponujal Kolizej, da ga mesto kupi, a takrat nij imelo mesto novcev. Pozneje, ko se je posrečilo dobiti loterijsko posojilo, je sam Withalmu pisal, naj ponudbo ponovi. Laschan pravi, da so teklo vse obravnave mej mestom in Withalmom potem njegovih rok in da je oddal vse dopise Withalma finančnega odseka načelniku dr. Suppanu, da so se obravnavali o odseku. Laschan pravi, da je prisiljen izrekati dr. Suppanu za njegovo požrtvovalno, nesebično, z veliko izgubo časa zvezano delovanje na korist ljubljanskega mesta, iz dna svoje vesti iskreno zahvalo. V kresijskem poslopji, katero je zelo poprave potrebno, moralo se je po zimi zidati, kar je stalo 2000 gld. Sklep, kateri je predlagal v imenu odseka dr. Suppan, se je tudi v mestnem odboru ljubljanskem razumel slabo. Nij šlo za to, da bi se kresijsko poslopje precej prodalo, temveč samo za to, da bi o tem, ali se proda, odbor za oskrbovanje mestnega premoženja in magistrat izrazila svoje mnenje. Konečno pravi g. Laschan, da si ne more kaj, da bi ne smatral vse, proti dr. Suppanu v teh zadevah pisano, kot umazano natolčevanje (schmutzige Verdächtigung.)

Začno se zaslišavati navzočne priče.

Prva je g. Jakob Aleševce.

Ko stopi v dvorano, je občen smeh in veselost mej porotniki in poslušalci. Na vprašanje prvosednika g. Heinricherja pove, da je 40 let star, doma iz Skaručine, oženjen, urednik „Brencljuna“ in da sodeluje pri „Novicah“. Kaznovan je bil z zaporom treh mesecev zaradi nekega članka, ki ga je spisal v Brencljnu. Priča se vede jako plašljivo in boječe, posebno pri prisegi, govori le jedljuje, kar vzbuja veselost in smeh poslušalcev. Na vprašanje prvosednika izpove Aleševce, da pod svojo prisego ve, da pismo v katerem je bil dotični dopis o dr. Suppanu, nij bilo poslano ni zatoženemu g.

Leonu, niti uredništvu „Südsteirische Post“, ampak nekemu njemu znanemu gospodu v Mariboru; to je on videl v Ljubljani.

Predsednik Heinricher: Kdo pa je ta gospod? Priča Aleševce: To je privatna stvar, kakor sem rekel, poslan je bil dopis na gospoda, kateri je meni znan.

Predsednik Heinricher: Po postavi imate vi kot priča ne le dolžnost, ampak vi morate povedati resnico. Nij vse jednako, je li kdo zatoženec, ali pa priča. Tedaj razjasnite stvar.

Priča Aleševce: Ta dopis nij bil namenjen priti v list „Südsteirische Post“, zato nij bil poslan ne g. Leonu ne uredništvu. Odposlan je bil kar sem sam videl, pod napisom: „dr. Gregorec, c. kr. profesor v Mariboru“. Jaz ne vem, ali se je dopis ravno tako glasil kakor je v „Südsteirische Post“ priobčen.

Predsednik Heinricher: Kako si vi razlagate, da je dopis le prišel v „Südsteirische Post“?

Priča Aleševce (nekoliko časa molčeč): To je druga stvar, ki ne spada v mojo izpovedbo.

Predsednik Heinricher: Vi niste kot priča k sodnji poklicani, da samo zanikavate, kar se vas vpraša, ampak vi ste zavezani izpovedati pozitivno.

Priča Aleševce: Jaz morem le to povedati, kar sem sam videl in to je, da se pismo z dopisom nij poslalo ne uredništvu „Südsteirische Post“ ne uredniku Leonu.

Dr. pl. Schrey k priči Aleševce: Kakor ste izpovedali, ste izdajatelj in urednik „Brencljuna“. Kako se zove po nemški to? Ker priča Aleševce ne odgovori precej, nadaljuje dr. pl. Schrey: Kaj ne „Rossfliege“?

Priča Aleševce: „Ne, ampak „Bremse“.

Dr. pl. Schrey: „Kaj za jedno tendenco ima ta list?“

Priča Aleševce: „To ne spada k stvari.“

Dr. pl. Schrey: „Kaj ne, da zasramuje (verhöhnnet) ude ustavoverne stranke.“

Priča Aleševce: „To ne spada k stvari.“

Predsednik Heinricher: Vprašanje to ne spada k današnji obravnavi.

Dr. pl. Schrey: „Ker veste natanko, kdo in komu se je dopis poslal, ali ga niste sami pisali?“

Priča Aleševce: O tem nijmam izpovedati.

Zagovornik dr. Moše: Ali je po vašem mnenji mogoče, da je pismo z dopisom, akoravno na adresu g. dr. Gregoreca, prišlo v roke gospodu Leonu?

Priča Aleševce: Jaz mislim, da pisma z njegovo addresso sprejema g. dr. Gregorec sam. S tem je zaslisanje g. Aleševca končano. Dr. pl. Schrey predlaga, naj priča Aleševce, ko se bode zaslisevala druga priča, odide iz dvorane. Predsednik Heinricher določi, da Aleševce ostavi dvorano.

Priča Karol Lorenc, vodja Leonove tiskarne, pravi, da je o dopisu še le zvedel čez šest tednov, ko je dr. Suppan vložil tožbo. Pravega urednika pri listu nij, ampak dopise prinaša tiskarski fant od g. dr. Gregoreca, razni sodelavci pošiljajo svoje dopise. On jih potem vrsti v list in Leon le malokdaj čita drugo korekturo, ker ima malo časa in posluje le bolj v prodajalnici; da je list brže gotov, oskrbuje on (Lorenc) drugo korekturo, kakor tudi prvo. Gotovo je bilo tako tudi takrat, ko je izšel članek o dr. Suppanu. Na vprašanje dr. Schreya, je li poznal pisavo, odgovori, da mu to nij mogoče, kajti dopisnikov podpis je ali odstrižen ali prečrtan.

Na daljno vprašanje dr. Schreya, je li misli, da je Aleševce pisal ta dopis, odvrne, da ga niti do denes poznal nij, da je pa mogoče. Pisma, ki dohajajo na redakcijo, pošiljajo se, kakor on misli, dr. Gregorecu.

Prebere se potem izpovedba g. dra. Lavoslava Gregoreca, na katero nij bil zaprisežen. Priča izpove, da je Leon urednik, on da se zanima za list le, kar se tiče uvodnih člankov. Ali se je ta dopis pomešal mej listine, za „Südsteirische Post“ pripravljene, ne vé, kajti ravno v istem času je dobil dve privatni pismi, kateri je založil. Priča pravi, da je sicer

Leon imel pravico odpirati na redakcijo došla pisma, kajti taka pisma pridejo k njemu, ali pa ostanejo v Leonovih rokah. Kdaj je prišel dopis, se ne more spominati, mogoče pa je, da nij imel Leon nobene vednosti o njem, dokler nij bil natisnen.

Na to proglasi predsednik Heinricher dokazilno obravnavo končano in naznani, da se bode sodišče odstranilo, da sestavi vprašanja na porotnike, za nekoliko minut, tedaj obravnava za ta čas preneha.

Porotnikom stavijo se štiri vprašanja.

Prvo vprašanje gre na to, je li zatoženi g. Leon, ker je vzprejel navedeni članek v list „Südsteirische Post“, dr. Suppana z imenom (namentlich) deloma izmišljenih, deloma popačenih dejanj in nepoštenih činov po krivem dolžil, kateri so dr. Suppana v javnem mnenji spravili v slabo ime.

Drugo eventualno vprašanje, ako bi se zanimalo prvo, šlo je na to, ali je urednik Leon dolžil dr. Suppana po imenu, ne da bi navedel gotovih fakt, dolžil zaničljivih lastnostij.

Drugo in tretje vprašanje šlo je na to, je li urednik g. Leon zakrivil se s tem, da nij imel zadostne pozornosti kot urednik, je li zanemarjal dolžno nadskrb. Sodišče določilo je vprašanja uže pred obravnavo, kajti tožnik in zagovornik dobila sta iste litografirane.

Proti stavljenim vprašanjem ne ugovarja nobena stranka.

Prvosodnik pozove zastopnika tožitelja g. dr. Schreyja, naj utemelji zatožbo porotnikom nasproti. Govor dr. Schreyja trajal je skoraj dve uri. Podajemo iz istega le jedro in najvažnejše stavke, katere naj si naši somišljeniki zapomnijo dobro. Dr. Schrey pričenja govor s tem, da z začudenjem naglaša, da si je „Südsteirische Post“ upala napasti dr. Suppana na tak način, **moža, kateri je duševni in odlični vodja ustavoverne stranke na Kranjskem.**

Noben slovensk list, katere baže časniki gledé sumničenja vendar nijso skrupolozni, nij napadel dr. Suppana na enak ali tak način kot „Südsteirische Post“. Tem čudoviteje je, da ravno s Štajerske, iz nemškega peresa prihaja tak glas. Ali stvar je jasna, zakaj se to godi. Vse je le natolcevanje, le „Mittel zum Zweck“. Tendenco lista „Südsteirische Post“ je znana, ona dela po načinu, kateri je za načelo postavila tako zvana spravedljiva politika (Versöhnungspolitik), katera žalibože denes vlada v Avstriji.

Kakor gobe (Pilze) rastejo časniki te baže, n. pr. „Tribüne“, „Politik“, „Südsteirische Post“, deloma tudi „Triester Tagblatt“, da delajo za „Versöhnungspolitik“ in celo časnikov nij izvzeti iz tega kroga, da se bega ljudstvo, kateri nosijo na čelu cesarskega orla. Delovanje teh listov meri na to, da hočejo vse dozdanje odnose v državnem življenji, deloma tudi s silo predrugačiti, zato se zaletavajo na nepopisljiv način, sosebeno radi v osebe. Značajnost (Charakterfestigkeit) nazivljejo te baže časniki „Opposition a tout prix“, kliko (Clique) imenujejo vso ono stranko, katera se opira na staroavstrijsko tradicijo, da se vzdrži Avstrija, da se ohrani, kakor do zdaj in katera neče ničesa vedeti o zjedineni Sloveniji, združeni s Hrvatsko. Tem časnikarskim lopovom (Bravo!) ne gre za objektivno obravnavanje (raisonement) stvari, ampak njih napadi so v jedno mer le osebni.

Kakor je zdanja večina državnega zbora jako neuljudna z manjšino, tako dela tudi omenjena žurnalistika. Ona se oklepa osebnih napadov na čiste značaje, v tem ima svoje pribežališče, kajti ona ravna premišljeno, ker ve, da taki dopisi napravijo dosti več vtisa, kot najlepši uvodni članek. Gotovo je, da imajo ljudje te baže dovršeno metodo v svojem delovanji, kajti oni mislijo, čim bolj z osebnimi napadi manjšamo vrste naših nasprotnikov, tem bolje za nas. Ako je pa tako početje zaničljivo samo ob sebi, tem zaničljivejše in tem nevarnejše je za ustavoverno stranko, da so se začeli nasprotniki zdaj posluževati nemškega jezika za svoje napade. Ako se trosijo take laži in obrekovanja po slovenskih listih, so za dotičnega pristaša ustavoverne stranke malo ali čisto nič nevarna, tem nevarnejši pa, ako

se širijo v nemškem jeziku v svet. Vprašati je, kako so nastali ti takozvani „Schimpfblätter“ mej zdanjo „Versöhnungspolitik“. Treba je, da se označi, kako in na kakšen način (Art und Weise) ti listi životarijo.

Nekatere rastline žive le umetno, v temi, ali kakor se pravi s temno materijalno in duševno podporo. Vse to velja tudi za „Südsteirische Post“. Ali ker nij nobena stvar zastoj, predpisalo ali narekalo se je tudi „Südsteirische Post“ nje delovanje, in delovati mora v tem smislu, kakor je govornik uže prej naznačil. Dolgo časa, pravi tožnik, našlo se nij peresa, katero bi bilo nadaljevalo sumničenja in napade, započete v slovenskih listih, v nemškem časniku. Jako žalostno je to, kajti tako započetje, spravlja nemštvo ob zaupanje, tem žalostnejše pa, če prihajajo taka glasila iz Štajerske, katera je vendar vsikdar bila in bode vnetja za nemštvo. Tožnik se potem spušča v subjektivno dokazivanje krivde urednika g. Leona. Uže od vsega početka, pravi dr. Schrey, ima urednik Leon kronično krivdo, da ta list po predpisanem potu koraka, (nach vorgezeichneter Marschroute) ter goji le osobno polemiko v ponavljajočih se napadih na odlične može ustavoverne stranke, posebno na Spodnjem Štajerskem in Kranjskem. Dr. Schrey pravi, da je dr. Gregorec duševni urednik lista, se ve da „nur bis zur Anklagebank“, v svojej izpovedbi izjavil, da g. Leon odpira tudi uredniška pisma. Tedaj je ta kot urednik pravi voditelj lista in ima, kakor vse pravice, v tej lastnosti tudi vso odgovornost. Dr. Schrey nadaljuje, da sicer dr. Gregorec nij prisegel na svoje pričevanje, a da nij nikake ovire verjeti popolnem izpovedbi, „des hochwürdigen Herrn dr. Gregorec“, kakor dr. Schrey porogljivo v jedno mer, na veliko veselost poslušalstva imenuje dr. Gregoreca. Dr. Schrey omenja potem popravka uredništva o tem dopisu, v katerem je izjavljeno, da je dotični dopisnik uže davno izbacen iz narodne stranke, in meni, da je bila gotovo dolžnost urednikova brigati se za značaj svojih sodelavcev in dopisnikov in ne sprejemati vseh napadov na osebe nasprotnega tabora. A zato se nij brigal urednik, kajti parola je bila: „der Kampf bis aufs Messer“. Dr. Schrey potem nadrobneje in dolgotrajno hoče dokazivati krivdo zatoženca g. Leona in konečno govori porotnikom na srce, naj pritrdé prvemu ali vsaj drugemu vprašanju, naj namreč odgovore tako, da se ne bode odmerila kazen v denarji, ampak, da se prisodi zapor, kajti take stranke časniki se morajo, kakor stranke same, omejiti v njih slabo vplivajočem delovanji. Dr. Schrey ne dvomi, da bodo gg. porotniki pravo ukrenili in pritrdili prvemu ali drugemu vprašanju.

Dr. Moše pravi: Slavno sodišče, častiti gospodje porotniki! Nijsem drugače pričakoval, nego, da bo častiti moj kolega, današnji zastopnik zatožbe, obravnavo skusil spraviti na politično polje. Zato gotovo je takoj početkom svojega govora narisal kolikor mogoče črno, neugodno podobo današnjega političnega stanja, posebno v južnih kronovinah, v Kranjskeji in Štajerskeji. Gospoda, jaz mu ne bom na tem potu sledil, kajti v tej dvorani denes nij soditi o politično-narodnih preprih, niti iste po sodbi uravnati. Vaša naloga nij, razločevati o tem ali drugem političnem vprašanji, in gotovo bi vi to storili, ko bi sledili po potu, kateri vam je naznačil zastopnik zatožbe. Jaz moram tak način zastopnikove zatožbe odločno zavračati, s katerim skuša po splošnih odnošajih izzivati bojazen in srd in s pretenjem vplivati na mnenje gg. porotnikov proti današnjemu zatožencu. Gospodje porotniki, jaz vas spominjam na vašo sveto prisego, da jo imate vedno pred očmi, da tukaj niste in ne smete biti pristaši nobene stranke, ampak tu ste jedino le, za ker vas je postava poklicala: avstrijski porotniki. Vi nijmate razsojevati politično-narodnih vprašanj, ampak jedino le in samo to, ali se je postava v slučaj, kateri se obravnava, razžalila, ali se je res storila krivda ali ne. Gospod zastopnik zatožbe je jako obširno tožil in obsojeval časnikarstvo, katero njemu, kot strankarskemu možu, nij po

godu. Jaz bi njemu rekel: „Intra muros peccatur et extra“ in bi ga opozoril, naj le malo gleda, kaj čini ravno danes centralistično časopisje. Vsako časopisje ima svoje napake, a jaz ne smatram tu umestno razpravljati, katero več, katero menj, a da bi hotel zbirati, podal bi lahko jako obširen šopek časopistva, iz nasprotnega tabora v najbližji bližini. Ko bi hotel osvetljevati, kako piše to časopisje, ponudil bi vam lahko marsikatero cvetko, katero — ako ste le nekoliko nepristranski — bi vam dišala mnogo neprijetneje, nego one, katere je opisaval zastopnik zatožbe. A jaz tega nečem, ker to nij z današnjo stvarjo v dotiki in ker nečem dražiti. Jaz tedaj ne bodem šel za zastopnikom zatožbe po širokej poti politike, ampak jaz hočem razmotrivati stvar, o katerej jedino je danes govor, ali se je storil pregrešek razžaljenja časti po tem članku v „Südsteirische Post“, kateri je danes okrivljen. Ako se oziram na članek, je od strani tožbe bil posebno naglašen kot razžaljenje izrek, da gleda dr. Suppan na to, da si prisluži pošteno provizijo (anständige Provision). No, gospoda, jaz v tem ne vidim nobene časti žaljivega predbacivanja, ako se reče advokatu, da se trudi, prislužiti si pošteno provizijo. Znano je, da se s prodajo hiš bavijo ne le samo agenti, nego tudi advokati; če se tedaj o dr. Suppanu reče, da je hotel prodati ali kupiti kako hišo in si zraven zaslužiti pošteno provizijo, nij to nič nečastnega, kajti gospoda, vsak se trudi, da za svoje delo kaj zasluži. Vse drugače bi bilo, da se dr. Suppan dolži, da je svoje javno dostojanstvo rabil v to, da služi provizije in da s tem oškoduje mesto, to bi bilo v istini nepošteno in ako bi kdo koga dolžil kaj tacega, bi v istini se pregrešil proti časti tacega moža in bil kaznjiv.“ Govornik sedaj dokazuje subjektivno nekrivdo zatoženca. Leon nij dotičnega dopisa niti videl niti bral, kajti kakor so izpovedale priče, nij došel pod njegovo adresu, tudi nijma Leon časa, da bi bral in premišljal list, predno izide. Zlobnosti nij nobene, kajti Leon dr. Suppana, kakor tudi razmer v Ljubljani ne pozna in nij imel nikdar namena razžaliti dr. Suppana. Zato je takoj, ko je poizvedel, o tem pisal dr. Suppanu rekoč, da jako obžaluje, da se je dopis malovernega dopisnika sprejel in da je pripravljen objaviti vsakršen preklic, kateri si želi, in je v istini tudi sprejel preklic v takej obliki in v takem zadržaju, kateri bi bil dr. Suppanu prav lahko zadostoval. Najhujše kar se Leonu predbacivati zamore, je to, da je premalo pazil na svoje uredniške dolžnosti, pa tudi to brez zlobnega namena.“

Konečno se obrača dr. Mošè proti sklepu govora zastopnika obtožbe in pravi: „Zastopnik zatožbe je na konci svojega govora naglašal, da je namen te pravde, da se urednik dne v zapor, da se s tem stranki pokaže, da je njeno delovanje kaznjivo. Jaz se čudim, da je on vam tako govoril, kakor da ste vi žandarji, da oskrbujete policijsko službo v interesu jedne stranke, da uničite drugo, da ostane potem samo stranka gospoda zastopnika zatožbe. Gospodje porotniki, dokler bode kaj ljudij, bodo tudi stranke, in vsaka teh bode se bojevala ali s poštenimi ali nepoštenimi sredstvi. Vi tedaj nijste poklicani, da bi stranke po svojem izreku uničevati pomagali, nego zato, da kaznujete, ako je krivda dokazana. Ker pa vsaj, kar se tiče prvega in drugega vprašanja o mojem klijentu nič dokaznega nij, — bodete zanimali ti vprašanja in k večjemu pritrdili 3. in 4., da je zanemarjal dolžnosti svojega posla.“

Porotniki so se le prav kratko posvetovali in njih načelnik dr. pl. Fichtenau naznani, da so prvo vprašanje z 11 proti 1 glasu potrdili.

Ko so poslušalci začuli votum porotnikov, kričali so „bravo“, itd. Ob 1/2 3 uri se potem obravnavala pretrga. Ob 1/2 4. uri se proglasi sodba, kakor smo jo predvčerajšnjim priobčili.

Iz deželnega zbora štajerskega.

Prvokrat so nemški liberalci v 21 letih spoznali, kako se spodobi, tudi slovenske poslance voliti v važnejše odbore. Izvolili so torej v finančni odbor dr. Dominkuša, v peticijski odbor prof. Žol-

garja in v odbor za Slatinske toplice dr. Dominkuša in dr. Radaja. Obžalujemo pa, da v velevažnem kulturnem odboru nij nobenega Slovenca; to tem bolje, ker celo po zadnjem nam neugodnem in krivem štetju, prebiva na Štajerskem zraven 796.000 Nemcev tudi 388.000 Slovencev (32% prebivalstva), ki so večidel kmetovalci.

Finančni odbor ima pretresovati deželne stroške in dohodke za l. 1883 ali deželni proračun. To je važno pa vsled 21 letnega liberalnega gospodarstva čedalje težavnejše delo.

Po nasvetu deželnega odbora treba deželi izdati drugo leto 4,488.977 gold. tedaj zopet za 165.938 gld. več, kakor lani. To je tako liberalna navada, da stroški od leta do leta rastejo. Javnih stroškov liberalci nikjer ne znajo krčiti, nikjer bremen olajšavati davkoplačevalcem. Kje pa so tedaj stroški v enem letu zopet poskočili?

Odgovarja se, da v oddelku za policijske potrebe za 1765 gld., v oddelku za dobrodejne in zdravilske svrhe za 73.198 gld., in za šolske potrebe za 98.719 gld.

Dobodki so nastavljeni na 2,317.264 gld. Primanjkuje še tedaj 2,171.713 gld. Od te svote hočejo pokriti z dohodki od doklade na pivo in žganje 138.428 gld. in od 10% doklade na meso, vino in mošt 123.115 gld., skupaj 261.543 gld. Ostanek 1,910.170 gld. se pa vrže na direktne cesarske dače kot 36% deželska doklade. (Landesumlage).

Cesarske direktne dače je c. kr. finančno deželno ravnateljstvo deželi Štajerske za leto 1882. predpisati dalo 5,104.561 gld., namreč tako, da znaša lanko: a) gruntna dača 2,115.000 gld., b) hišna najemščina (Hauszinssteuer) 873.000 gld., c) hišna razredovna (Hausklassensteuer) 425.000 gld., d) pridobnina (Erwerbsteuer) 434.000 gld., e) dohodnina (Einkommensteuer) 974.139 gld., f) nova hišna najemščina od prej davka prostih hiš 253.319 gld. in g) podobna nova-hišna razredovna 40.103 goldinarjev.

Na tukaj navedene številke lanske cesarske dače navržejo torej deželni poslanci še 36% deželne doklade. Tukaj so kmetje, tržani in meščani z grajščaki vred, Slovenci in Nemci, popolnem in do slednje pičice jednakopravni.

Ker pa je vsekako gruntne cesarske davka največ, tako je tudi jasno, da gruntne posestniki največ k deželnim dokladom doplačujejo; namreč 761.400 gld., kajti 36% deželne doklade vrženih na 2,115.000 gld. cesarske gruntne dače, daje 761.400 gold. No, in kdo plačuje večino teh 761.400 gold. deželne doklade, grajščaki ali manjši posestniki? Grajščaki nje ne; kajti te gospode še 50.000 gold. deželne doklade ne zadene, vse drugo, to je nekaj čez 700.000 gold. stroškov plača kmet.

Vsak pametnjak bi sedaj mislil, da bodo kmetje tudi primeroma največ poslancev imeli in torej tudi v zastopih enakopravni. Tega pa ne pripušča nemški liberalizem. Zato je odmeril v deželnem zboru štajerskem 27 poslancev meščanom in grajščakom, kmetom pa samo 23. Bornih 22 grajščakičev z dačno svotico 6660 gold. voli uže jednega poslanca (skupaj 12), pa 5715 meščanov s 15.600 gold. davka 1 poslanca; kmetskih ljudij pa se mora naštetih 37.000 z dačno svoto 78.300 gld. preden se jim odmeri 1 poslanec. Kmet je tedaj daleč nazaj potisnjen, najhujše slovenski, kajti 15.365 nemških kmetov v Liezenskem okraji na Gorenjem Štajerskem z dačno svoto 26.243 gold. voli 1 poslanca, a 55.437 slovenskih kmetov v ptujskem okraji s 104.639 gld. davka mora zadovoliti se tudi z 1 poslancem. To je nemško-liberalna jednakopravnost! Bog se nam je daj brž rešiti!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. junija.

Gimnazijalna enketa, katero je ministerstvo bogočastja in nauk postavilo, da se po-

svetuje o reformah avstrijskih gimnazijev, dovršila je zdaj svoje delo in po njenih sklepih se bode ministerstvo ravnalo, preuravnaje gimnazije.

Državni zakonik s 24. t. m. razglasa ministrov naredbo, s katero se za jedno leto ustavlja moč porotnih sodnij v okrožne sodnije okraji Kotor v Dalmaciji in sicer glede vseh prestopkov in zločinov, katere imajo navadno soditi porotniki. Ta naredba se opira na zakon s 23. maja 1873, ki dovoljuje vsem ministrom vkup, da smejo v sporazumljenji z najvišjim sodiščem odzvzeti veljavo porotnim sodiščem najdalje za jedno leto in za določen okraj, kadar je kje dokazano, da porotniki ne sodijo nepristransko in samostojno. Tega zakona se pa ministerstvo nij bilo še doslej poslužilo, in da se je to prvi pot zgodilo zdaj ravno za Kotor v Dalmaciji, kaže jasno, da na jugu nij še vse tako, kakor bi moralo biti. — Dalje objavlja državni zakonik potrjeni zakon o podpiranju potrebnih vdov in sirot, katerim so reditelji pomrli o priliki nemirov v Južnej Dalmaciji in v zasedenih deželah ali pa vsled ran in trpljenja na vojski.

Deželni zbori razpravljajo svoje zadeve precej mirno in stvarno. Štajerski deželni zbor peča se večji del s kmetijskimi, davčnimi in finančnimi zadevami dežele; v tirolskem deželnem zboru so pač malo zašli tudi na politično polje in sicer tedaj, ko je stavil poslanec Glanz predlog glede šolskega nadzorstva, in potem, ko je poslanec dr. Falk predlagal, naj se volilni red v deželnih zbor izpremeni in sicer tako, da se razširi volilna pravica.

V goriškem deželnem zboru pride zdaj v razgovor predlog dr. Tonkljev, da naj se spremeni volilni red za deželni zbor, da naj se razširi volilna pravica, in da naj bode odslej vsako mesto, vsak trg in povsodi tam, kjer je večja obrtnija, tudi volilen kraj. Novi volilni kraji bi bili po tem takem: Gradišče, Tržič, Grad, Kobarid, Kanal in Ajdovščina.

Vnanje države.

Na **Ruskem** so vnovič v Petrovem Gradu zaprli več nihilistov, mej njimi tudi vodjo teroristov, pomorskega častnika Ostrovskega. Preiskovanje je pokazalo, da so bili vsi nihilistični naklepi namenjeni za tiste dni, ko bode car kronan. V Ostrovskega stanovanji so našli več načrtov in receptov za nova razstrela.

V tem, ko se drugod državniki trudijo, iznajti novih dohodkov za pokritje rastočih vojnih stroškov, je pa **Francoska** v srečnem položaji, da zamore znižati državne davke in poleg tega še zmanjšati stroške za vojake in brodoge. Proračunski odbor zastopniške zbornice dovršil je namreč razpravo o stroških vseh ministerstev in od njih izbrišal vsega vkup do 34 milijonov. Od te svote pripada 14 milijonov na pomorski, a 10 milijonov na vojaški odsek. Pri financah ima se privarčiti 3, pri nastavi 1, pri gradnji 2 milijona, a v odseku notranjih poslov 800.000 frankov. Z druge strani vrstil je odbor 10 milijonov za povišanje stalnih pešcev ter 12 milijonov za poboljšanje plače narodnih učiteljev. Ostalih 10 milijonov porabilo se bode o priliki za zmanjšanje užitinskega davka.

Konferenca se je konečno vendar le sešla v Carjem Gradu, posvetovat se o **egiptovskem** vprašanji. V petek popoldne zbrali so se zastopniki vlad v vili italijanskega poslanca ter pričeli pod vodstvom grofa Cortija zborovanje. Sklenili so, da se ima vse tajno obravnavati in molčati o razgovorih in sklepih. Včeraj sešla se je konferenca vdrugič pri angleškem poslanci. Govori se, da tej konferenci v Berlinu ne prisojajo nobenega pomena; vsaj iz angleške „višnjeve knjige“ in iz francoske „rumene knjige“, ki sta ji izdala teh držav kabineta te dni, se razodeva, da zviti Bismark pri egiptovskem vprašanji nij tako nedolžen, kakor se dela, da je kancelar, ki ga sicer „nikdar pri nobeni stvari zraven nij“, tudi v tej zadevi imel odprte oči in se vedno potezal za to, da naj sultan reši egiptovsko stvar sam ter da nij pri tem potreba evropskega posredovanja, še manj pa angleško-francoskega. Bismark je sicer poslal tudi svojega zastopnika k konferenci, ali za to je gotovo imel zopet svoje razloge.

V **nemškem** cesarstvu napočila je ministerska kriga. Pruski finančni minister Bitter se je odpovedal in v sejo ministerskega sveta 18 t. m. nij več prišel. Bitter in Bismark se uže izza dolgo nijsta več dobro razumela, ker se program Bismarka, ki ga je razodel 12. t. m., ne vjema s financijalnim programom Bitterjev. Kot naslednik odstopivšemu ministru imenuje se državni tajnik Scholz — in celo knez Bismark.

Angleška spodnja zbornica kuje zakon proti Ircem, v irske deželi pa se bife večkrat krvav boj mej posestniki in najemniki, upniki in dolžniki. Strast in razkačenost vladati ondu in če ne izdajo dovolj krivične razmere, pridejo še tuji agentje netit nezadovoljnost trpečega irskega naroda. Sploh se vodi

vse to irsko uporno gibanje sem iz Amerike, kjer biva angleški narod, ki ne more pozabiti, da so bili njihovi očeti morali zapustiti svojo pravo angleško domovino ter poiskati si druge nove. Osobito društvo „Fenijancev“ priskrbljuje zatiranim Ircom denarja in jim na vsakovrstni način daje pogum, vztrajati v uporabi proti Angležem ter, če drugače nij doseči pravic, konečno izpodkopati „trojedino britsko državo“. Nij dvomiti, da bi tudi orožje, katerega je velik kup našla angleška policija preteklo nedeljo v Londonu v nekem hlevu, ne bilo kupljeno s feniškim denarjem ter namenjeno za irske roke. Zaprli so Tomaža Walsha, ker so bili dobili pri njem ključ k onej zalogi, in vlada ima upanje, da jej ujetnik odkrije vso zaroto in morda še kaj drugega. Ali irski narod, ki je konečno do dobrega izpoznal, kolike krivice da se mu godé uže od nekdanj, zdaj več ne bo miroval in prej ne odjenjal, dokler se mu ne pripravi življenje, človeku spodobno.

Dopisi.

Iz Ljubljane na kresni dan. [Izv. dop.] Dasi tudi sta pretečeni vtorek obsodila dva glavna slovenska lista, kakor bi se bila dogovorila, nezno slabo stanje prostorov I. mestne šole, naj se vender tudi še meni dovoli, izpregovoriti o tej važnej zadevi nekoliko besed, po prislovcu, da več oči tudi več vidi.

Do pitice se strinjam z ono obsodbo, katerej mora pritrditi vsak pameten človek, ako je kdaj le mimo grede pogledal v kako novo šolsko poslopje. Zato bi tudi ne bil prijel za pero, če bi se v enem listu ne nahajal sledeči stavek: „Ako se svoje dni preseli c. kr. učiteljske iz licejalnega poslopja, morda da dobi prva mestna šola šolskih sob...“ To je stavek, kateri je silno zapeljiv za bolj varčne mestne očete in sposoben vso vpijočo zadevo zavleči ad calendas graecas.

Da se pa to ne zgodi, naj navedem v pojasnenje to le: Tudi tedaj, kadar se preseli c. kr. učiteljske v svoje novo poslopje, za koje pa še nijso pripeljali niti jedne opeke, ne bode I. mestnej šoli preostala le jedna soba, in sicer zavoljo tega ne, ker namerava država licejalno poslopje v last kupiti, c. kr. erar bode pa gotovo tako gospodaril, da bode tiste razrede, za katere plačuje zdaj v gosp. Mahrovej hiši drago najemščino, vmestil v lastnej hiši; vrhu tega pa še licejalna knjigarna komaj čaka, da bi jej bilo moči svoje prostore raztegniti. Kje more zatorej I. mestna šola v tem poslopju boljših sob dobiti?

Ne dá se tedaj ukreniti drugega, nego da zdanji narodni mestni odbor jame takoj resno pre-mišljevat, kje bi se dalo sezidati novo šolsko poslopje za vzhodni del mesta, ki plačuje zapadnemu jednake davke, to temveč, ker bi bilo to učinilo uže prejšnje starešinstvo, ako bi ne bili imeli nekateri merodajni nemški gospodje fiksne ideje, da se na I. mestnej šoli ne germanizira z vso parno silo; za ukvarjanje s slovenščino so pa po mislih teh gospodov še ti prostori predobri; zaradi tega so rajši zgradili za mesarijo jako veliko stavbo.

Ker se pa moderno šolsko poslopje ne postavi čez noč, bi se velik korak k boljšemu storil uže s tem, ako bi se v velikih počitnicah omislile za to šolo klopi, jednake na II. mestnej šoli, katere bi se potem lahko porabile v novej zgradbi, o kojoj, kar se tiče financijske točke, so moje misli te le: Ako se bodo mestnej blagajnici stroški za zgradbo nove klavnice povrnil z večjo dačo na klavno živino, tako se vender sme pričakovati, da tudi starši za vzgojo in pouk svojih otrok ne bodo gledali skopo na vsak krajcar. S takimi klopami bi se v okoliščini prišlo velikej nedostatnosti, katera tiči v tem, da morajo dečki sedeti v starovečnih, njihovej starosti neprimernih klopih, katere posebno zavirajo vspešni pouk v lepopisji in risanju. Po modernih klopih bi tudi te kleti dobile vsaj nekoliko prijaznejše lice. Prijaznejšega lica bodo pa mestne učilnice potrebovale osobito prihodnje leto ob priliki svečanostij 600letnice. To pa še osobito zaradi tega, ker bode naše mesto počastil svojo navzočnostjo naš presvetli vladar. Znano je pa vsakemu, kdor čita popise takih pohodov, da Njega Veličanstvo nikjer ne zamudi obiskati šoldotičnega kraja in da bode hotel

ogledati tudi tukajšnjo ljudsko šolo, ker je znano, da je poseben prijatelj malih učencev.

Kar se tiče zdravstvenih razmer, vidim dober omen v tem srečnem slučaju, da sta v novem srenjskem šolskem odseku dva doktorja zdravilstva, katera bode ta gotovo blagovolila, se osobno prepričati o tej zadevi. Ako morda nijsta večaka glivam, naj pa s seboj pripeljeta g. prof. Vosa, strokovnjaka o teh ljubeznjivih stvaricah, znabiti najde kako novo vrsto gliv, na pr. hyphomycetes scholasticus.

Iz Škofje Loke 25. junija [Izv. dop.] Lepšega dne še Loka nij doživela, nego je bil večerajšnji. V jutro uže, ko se je bila razširila vest, da cesarska Visokost nadvojvoda Albrecht prihaja iz Gorice preko poljanske doline naše mesto počastiti, vihrale so zastave po vsem mestu. Ker je bil ravno sejem, zbralo se je mnogo ljudstva. Proti polu najstajši uri naznanjal je strel prihod visocega gosta; veselo ljudstvo vrelo mu je naproti, a ne daleč, kmalu se je pripeljal slavni zmagovalček pri „Custozzi“, kateri je ravno ta dan obhajal 16 letnico svoje zmage. Sejmarji se nijso več menili za prodajalce, spremljali so ga do Štemarjev, kjer ga je sprejel gospod župan Bl. Mohar s primernim nagovorom in svetovalca: deželne sodnije sovetnik gospod J. Košir in gosp. V. Sušnik.

Vsacega je ganilo videti, kako je slavni Habsburžan ljubeznivo domače nagovarjal, zlasti gospo Štemarsko, katero je mej drugim prav prijazno vprašal, je li tudi Ločanka. Tu je vpisal v posebno knjigo slavno svoje ime, potem pa obedoval s svojim spremstvom na prostem v hladnej senci kostanjev, pogovarjaje se prav živahno z našim priljubljenim gospodom okrajnim glavarjem, kateri mu je šel prejšnji večer naproti do Poljan; po obedu in prijaznem slovesu pa se je odpeljal na kolodvor in odtod z vlakom na Trebiž.

Tudi milostivi knezoškof ljubljanski pripeljal se je sem čestitat gospej materi Benedikti pl. Renaldi, predstojnici tukajšnjih Uršulinaric, k 50 letnici njenega redovništva, kojoj slovesnost denes obhaja. Ločani napravili so jej sinoči pred njenim stanovanjem baklado, pevci pa jej pod vodstvom izurjenega gospoda M. A. . . ta prav krepko in ubrano zapeli tri krasne pesnice, katere je prišlo poslušat skoraj vse loško prebivalstvo. — Res vesel dan, kateri bode vedno v spominu ostal vsem Ločanom.

Iz Mokronoga 24. junija. [Izviren dopis.] Pred nekoliko dnevi pripeljali so žandarji pri 70 let starega moža, doma iz Zbur Št. Marješke fare. Dan poprej našli so v vinogradih v nekem hramu mrtvega človeka, tudi uže nad 60 let starega, katerega je gori omenjeni z jednim pomagačem tako dolgo tepel, da je vsled samega tepeža, brez kake smrtne rane, izdihnil dušo. Omenjeni, precej premožni posestnik ima v gori zidanico, v njej pa še starega vina. Opažoval je, ali se mu je le dozdevalo, da mu kdo vino krađe, a na sled nij prišel nikomur. Necega dan najde v zidanici železen drog, in ko nek sosed pride k njemu v zidanico, pokaže mu to železo. Prišlec trdi, da mu je železo poznato, da vé, čegavo je, namreč ubitega, ki sploh nij bil na dobrem glasu. Odpravita se takoj po dozdevnega zlodejca in najdeta ga kmalu v vinogradu, kjer je težakoval. Zgrabita ga in odvedeta ter tepeta ves pot in pozneje še v zidanici, tako dolgo, da je bil mrtev. Ubiti je oče tistih dveh nečloveških sinov, ki sta zaprta, jeden na 18, drugi na 20 let, ker sta pred par leti svojega strijca s pomočjo nečloveške soproge umorila na tako grozen način, katerega se bralci gotovo še živo spominajo. Pri tej nesrečnej družini se pač obistini narodni rek, da jabolko ne pade daleč od debla.

Iz Celja 23. junija. [Izv. dop.] (Po porotnej obravnavi zoper „S. Post.“) Tukajšnji narodnjaki ne morejo zakrivati svoje nejevolje, da je „S. Post.“ prišla in sicer, kakor se je pri obravnavi pokazalo, prav po nepotrebnem v tako neprijetno tožbo. Mislili smo, da je stvar zdatno poravnana, ko smo brali v listu isti dr. Suppana opirajoči preklic. Na jedenkrat beremo v izkazu porotnih obravnav, da se bo pravda pred porotniki vender le vršila. Preverjeni smo zdaj bili, da je „Südsteirische Post“, če še nijma družih dokazov,

vsaj imenovala dopisovalca, kateri jo je spravil v take zadrege. A kako smo strmeli, ko se niti iz zasljalnega zapisnika dr. Gregoreca niti pri obravnavi nij konstatiralo, kdo je spisal in poslal dotični dopis. Čemu se to nij zgodilo in se je pustilo nedolžnega Leona obsoditi, nam nij jasno. Kaj pa bi Vam pisal o obnašanju Aleševca pred porotniki? Tako žalostne figure še nijsem videl. Ko je dr. Schrey sarkastično dejal: „Das ist das Muster eines slovenischen Journalisten!“, nastal je kirohot po celem dvorani. Še zdaj ne vemo, zakaj je Aleševca bil citiran za pričjo, če ne zaradi tega, da se prizna dopisnikom. Bolje da bi ga bili v Ljubljani zadržali in obdržali, ne pa ga sem poslali, da se nasprotniki prav noraa delajo iz tacega „slovenskega žurnalista“. „S. Post.“ je žalibože predrago plačala njegovo znanstvo.

Iz Trsta 21. junija. [Izv. dop.] Še le denes hočem pisati o volitvi in pojasniti lažnjivi telegram, kateri je pisala zlobna roka, pisala, kakor je uže navada pri gardi. Izvoljenih je pet konservativcev in A. Cesare. Če je slednji „progressist“, to se še ne vé. Da smo propali v IV. razredu, zakrivila je kopica izdajic: magistratov berič Kapovila, Pertot, A. Fragola in drugi iz Barkovelj, ker jim je mnogo na materijalnem dobičku. Govori se, da je silno denarja prišlo v roke taci izdajic, da so pili in jeli. Rojanski dolgi mežnarjev sin, zdanji magistratov Kapovila, kakor berič Gostinčič, storili so vse mogoče za propad naše stranke, šuntali so ljudstvo, ne Kranjcev in Kraševcev voliti, za domačina bil jim je vsak pritepen lahon itd. Sramota naj jih krije do groba, s studom se narod obrača od njih. Agitacija od strani nekaterih narodnjakov bila je slaba, terorizem lahonskih izdajic silen, pali smo z 11 glasovi. V I. okraji so Skedenjci pokazali lahonskemu kandidatu, ki je potrošil čez tisoč goldinarjev, da jih izdajski denar nij še kupil. Zmaga bila je sijajna. V 5. okraji na Opčinah vsilil se je Burgstaller, ki ima tam svoj grad, iz same častilakomnosti. On je državni poslanec, kateri mandat so mu naklonili le slovanski uradniki. Agitiral je ves dan sam za se, dal je na Opčinah 100 gld. ubogim, in tamošnji župnik priporočal ga je v polurnej pridigi. Ljudstvo bilo je po takej pridigi fanatizirano, napalo je zastopnike „Edinosti“ na cesti in le malo je manjkalo, da nij prišlo do krvavega tepeža. Zvečer pa smo videli pijane kmete, ki so komaj na nogah stali, čakati ob cesti Burgstallerja, ko se je imel mimo peljati, da bi še kaj dobili, ko so uže siti bili. In res smo čuli iz njih ust pozdrave: „bona sera šjor konsiljer!“, on pa je odzdravljajal pijanej druhali. V družih okrajih šlo je bolj redno, le v IV. okraji, kjer je Nabergoj voljen bil, plačal je nek Kosato Tramvoj nekoliko litrov vina, da je vjel par glasov. Progressov kandidat dobil jih je le 5. V tržaški okolici je lahonstvo z denarjem vse korumpiralo, kajti pri vsakej volitvi se trosijo tisoči in treba bode vladi skrbeti, da se temu v okoliščini pride, da se prenaredi volilni red, da dobi tržaška okolica več poslancev. Politično društvo „Edinost“ pa bode moralo ves pozor v to obračati, da skliče jedenkrat ljudstvo v tabor skupaj, da bo zahtevalo predruženje volilne pravice, in da se odpravijo neredi, ki so v škodo narodu in vladi. Žalostno je tudi to, da mej tem, ko so po vsem Slovenskem duhovni vselej na narodnej strani, imamo v tržaški okolici žalibog le štiri častitljive možake, ki nijmajo strahu pred magistratom, dva v gornjej in dva v spodnjej okolici, drugi so mlačni ali še celo nasprotni.

V Trstune potrebujemo drugega, kot energično vlado, in če ta ne bode bolj strogo z irredentovci postopala, Slovenecem pa bolj prijazna, prišlo bode še huje. Naj se dobro spomni laške brošure Mazzinijeve, ki pravi: „Najprej polasčiti in potem anektirati“. Žal, da tudi tisti ljudje, ki so lani o tem času pod Mohamedovo zastavo pridigovali vojno proti narodnim boriteljem, nijso se zdržali agitacije proti „Edinosti“. „Po njih delih jih bode te spoznali,“ velel je Krist, in ta sveta resnica obistinila se je zopet.

Domače stvari.

— (Mrtvoud) zadel je, kakor se nam privatno poroča, našega izvrstnega rojaka g. Ivana Šolarja, deželnega šolskega nadzornika v Zadru. Zadeta je leva stran in jezik. Bog daj, da se mu obrne na bolje! Gosp. Šolar je stoprav 56 let star, a za naš narod je storil in trpel že toliko, da bode ta vest v vseh domoljubnih srcih vzbujala globoko sočutje.

— (Konfiskacija.) V sobotnem listu zaplenilo je državno pravdnštvo v članku „Izpred porotnega sodišča v Celji“ odstavek, ki začenja z besedami „Zagovornik g. Leona, dr. Moše“ in končuje z besedami „mestni zastop ljubljanski“, dalje odstavek „Po repliki“ — do „kakor o dru. Suppanu“. Naj si blagovoljni čitatelji ta zaplenjena odstavka napolnijo po svoje. Z ozirom na to konfiskacija obseza denašnja številka jedno celo polo več.

— (Za „Narodni Dom“) začeli ste po Ljubljani nabirati prostovoljnih darov gospé Grassellijeva in Murnikova, in takoj prvi dan nabrali nad 500 gld. Slava tacemu dejanskemu domoljubju!

— („Kres Sokolov“) zvalil je nepričakovano veliko občinstva na Gorenji Rožnik. Če rečemo „nepričakovano“, je ta izrek popolnem vtemeljen, če se pomisli, da je ob 3/4 na 7. uro zvečer obiskala huda nevihta Ljubljano in okolico. Dež je curkom lil, hud veter pripogibal je drevje, vmes padala je precej debela toča, treščilo je parkrat, in zadnja strela izbrala si je za žrtev neznatno smereko ob potu od Tivoli na Spodnji Rožnik ter jo vrgla preko ceste. Kljub temu vremenskemu dogodku je ob devetih uri občinstva vse mrgolelo na Rožniku, kjer so malo pod cerkvijo zanetili velik kres in izpuščali v zrak pokajoče rakete in druge pirotehnične proizvode. Ognjemet, ki so ga priredili Sokoli, bil je po mnenju mnogih veliko lepši in raznovrstnejši mimo drugih let. Čitalnični pevci peli so par krepkih zborov prav precizno in blagozvučno. Da si je deloma oblačno obzorje zaviralo pogled v oddaljene planine in gore, videlo se je jako veliko število kresov posebno na južnej strani ljubljanskega barja, na hrih okolo Polhovega Gradca, na Šmarnej gori, po Kamniških planinah in na bližnjih holmih, kakor na Drenikovem vrhu, na Golovci, pri Dobrovi itd., opazovali pa smo tudi rakete, ki so menda nad Rakovnikom švigale v vzduh. Občinstvo radovalo se je krasnega ponočnega prizora in izraževalo svoje veselje nad vsacim na novo zažarelim kresom, češ, da stara navada še nij izumrla, tudi tamkaj spominajo se denašnjega dne.

— (Deputacija „Sokola“) podala se je v petek zvečer v Vipavo, da se udeleži pogreba umrlega rodoljuba g. dekana Grabrijana in da položi na rakev krasen venec s trobojnicami ter napisom „Ljubljanski „Sokol“ iskrenemu rodoljubu in Slovencev boritelju.“ — č.

— (Stolna cerkev v Ljubljani) dobi tudi novo lice. Severni zvonik (proti Ljubljani) obdan je uže s prav ličnim odrom za delavce, kateri bodo vnanjost te cerkve dostojno priredili za šeststoletnico, ki se bode obhajala v 11. dan julija prihodnjega leta.

— (25letnica blagoslovljenja trnovske cerkve v Ljubljani) obhajala se je včeraj o prazniku patrona sv. Janeza Krstnika kaj slovesno. Cerkev bila je blagoslovljena 7. rožnika 1857 l. od knezoškofa Antona Alojzija Wolfa. Zvoniki bili so okinčani z narodnimi in cesarskimi zastavami, lepi slavočki so bili postavljeni pred mostom in pred cerkvenimi vrati. Dopoldne je pridigoval monsignore Jeran, popoldne državni poslanec g. Klun, slovesno mašo pa je služil prošt g. Urh. Ljudi se je ves dan kar trlo. Tudi po hišah v Krakovem in Trnovem vihrale so narodne trobojnice.

— (Gosp. Fran Ziegler) odložil je svoj mandat kot odbornik ljubljanskega mesta.

— (50letnico) praznoval je včeraj krojaški pomagač Janez Jagrič v Ljubljani. Njegovi tovariši priredili so mu včeraj veselico v gostilni „pri zaponi“ in poklonili v spomin srebrno tobakiro.

— (Da bi se dovolila staroslovenska maša) obrnilo se je starešinstvo v Zagrebu in Belovaru do papeževe kurije v Rim, ker jim je bil to prošnjo odbil zagrebški nadškof, kardinal Milhalović.

— (Nemška blagodušnost!) Prostovoljna požarna bramba v Dolenji Vasi pri Ribnici napravila je, da si omisli vse potrebno orodje itd., loterijo in poslala mej drugimi tudi nekoliko srečk prostovoljne požarne brambi v Beli (Fellah) pri Beljaku, da bi se tam spečale. A nemški gasilci vrnili so srečke nefrankovane s pristavkom: „Mit dem bemerken zurück, dass angesichts der obwaltenden nationalen verhältnisse in Krain unter unserer deutschen bevölkerung ein absatz dieser lose gar nicht versucht werden kann. Anton Morits m. p., hauptmann.“ Nemške požarne straže vedno zatrjujejo, da se ne pečajo s politiko. Kaj pa je to, če ne politična besnost in abotnost? Ta odgovor nemških Korošcev bode gotovo kacega izmej Slovencev opozoril na vse hvale vredno in popolnem narodno požarno brambo v Dolenji Vasi!

— (Predstave v gledališči Varieté) na cesarja Frana Josipa trgu so zmirom dobro obiskovane, ker spadajo mej boljše v tej stroki. Zanimljive so posebno nekatere točke iz fizike, magije, elektricitete in magnetizma ter vzbujajo pohvalo. Vsi udje družbe se vestno trudijo, da se obiskovalci dve uri prijetno zabavajo. — č.

— (Umrli) je 23. t. m. popoldne v Kamnej Gorici gospa Eliza Kapus pl. Pichelstein v 65. letu svoje starosti. Pogreb je bil 25. t. m. popoldne ob 5. uri. Lehka jej zemljica!

— (Slovenščina pred sodnijami.) Poročali smo pred nedavnim, da ste okrajni sodnji v Idriji in Pliberku zavrnila dve tožbi, ker ste bili pisani v slovenskem jeziku. Stranke so proti temu odlokomu vložile priziv in c. kr. nadsodnija v Gradci vstregla je — gledé na to, da se morajo na podlagi pravosodnega ministra ukaza dné 18. aprila 1882 št. 20.513 ex 1881 itd. v slovenskih pokrajinah nadsodnijskega graškega okrožja sprejemati pravne tožbe, če so se vložile v slovenskem jeziku — obema rekurzoma, uničila prvosodnijska odloka ter naložila c. kr. okrajnima sodnijama, da morati obe tožbi rešiti po zakonu, brez ozira na to, da ste pisani slovenski.

— (Iz Gradca) se nam piše: Dne 21. junija imel je konservativni klub štajerskega deželnega zbora svojo sednico, h kateri je povabil udeležne reklamacijske komisije, g.g. Lipolda, Perka, Merka in Reinmoserja, da poročajo o svojem delovanju v navedenem odseku. Pri zborovanju bili so tudi slovenski poslanci navzoči. Predsedoval je deželni poslanec Karlon. Delovanje prvih treh gospodov se je s priznanjem vzelo na znanje; gospod Reinmoser pa je uvidel, da ne uživa več zaupanja svojih volilcev, bode torej svoj mandat odložil. To nikakor ne bode na kvar davkoplačevalcem. V seji deželnega zbora dne 24. junija je uže predsednik zboru naznanil, da je Reinmoser svoj mandat odložil, in da se bode nova volitev v prihodnji seji vršila.

— („Slovensko literarno društvo na Dunaji“) ima v sredo 28. junija svoj XIV. redni zbor v Kaiserjevi gostilni III. Ungargasse 27. Začne se točno ob 8. uri zvečer. Dnevni red je naslednji: 1. Prebere se poročilo poslednjega zborovanja; 2. „Zgodovina stopinjemeritev“, bere g. Ivan Láponja (tehnik); 3. „Narodne pesni“, bere g. Al. Franko; 4. „Prisege ljubljanskega mesta iz rokopisa vseučiliščne knjižnice dunajske“, bere g. Al. Hudovernik. Vse gg. ude in prijatelje vabi k seji uljudno

odbor.

— (Staroslovenski rokopis.) Profesor Perwolf v Varšavi našel je odlomek iz evangelija sv. Janeza (21. in nekoliko vrst 22. poglavja), pisaneega koncem jednajstega stoletja. Perwolf pregledaval je knjigo „Litos albo Kamieű“, izdano l. 1644. v Kijevu. Na platnicah zapazil je staroslovenske črke; platnice so brzo odtrgali in očistili in našli to dragoceno redkost. „Pozor“.

— (Po toplicah) začel je živahen promet ljudij. V Rogatec je prišlo do zdaj 232, v Rimske toplice 141, v Varaždinske toplice 1088 osob.

— (Zavarovalnica „Konkordija“.) Iz letnega poročila „Konkordije“ za 1881. l. posnamemo, da je v preteklem letu imela 54.633 zavarovanj z zavarovanim zneskom 120.656.000, — premije je prejela 453.853.49 gld., — škod je imela „Konkordija“ v preteklem letu 741, za katere je 223.548.25 gld. izplačala. — V svojem 14 letnem obstanku je „Konkordija“ za pogorišča 3.631.852.68 gld. izplačala. Ob enem omenimo, da je dne 10. maja t. l. „Konkordija“ vsa zavarovanja v Cisaltaniji od „Transsylvanije“ prevzela. Z ozirom na ugodno stanje, točno in vestno izplačevanje škod priporoča se ta zavod.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Škofja Loka 24. junija. Cesarska visokost nadvojvoda Albrecht počastil je Ločane s svojim prihodom ob 1/2 11. uri. Po obedu na Štemarjih odpelje se visoki gost proti Trbižu.

Ajdovščina 25. junija. Slovesno oddal je denes predsednik Primorskega veteranskega društva v navzočnosti 50 veteranov, godbe, velike množice ljudstva diplom častnega uda mnogozaslužnemu našemu županu Godinu. Bog ga živi!

London 26. junija. (Reuterjevo poročilo iz Aleksandrije). Kedive poslal je ministru pred sedniku pismo, v katerem z ozirom na neizmerne izgube, ki prete deželi po izseljevanju in begu tujcev, zaukazuje najstrožjo preiskavo neredov v Aleksandriji, ostro kaznovanje vseh, ki so kaj zakrivili, in radikalna sredstva, da se povrnejo prijateljske razmere mej Evropci in domačini.

Pariz 26. junija. (Havasovo poročilo iz Aleksandrije). Ker se je mir in red zopet povrnil, menda tudi brodovje ne bode več dolgo ostalo v Egiptu. Sultan dal je Arabi paši Medšidje red prve vrste, kedivu pa je poklonil „Souvenir“ v dijamantih.

Budimpešta 24. junija. Salomona Rosenberga, rabinarja namestnika v Tisza-Eszlaru, prišla je sodnija in z močno eskorto odpeljala v Nyiregyhaza.

Carjigrad 24. junija. Ko je avstro-ogerski poslanik prejel instrukcije, imela je konferenca 23. t. m. popoldne prvo sejo v Terapiji pri italijanskem poslaniku.

Razne vesti.

* (Prebivalstvo Rusije.) Zadnje ljudske štetve rezultati v Rusiji so jako zanimljivi in vzbujajo marsikake misli, kajti kljuba silnemu rusko-turškemu boju in še nerazvitim ekonomičnim razmeram pokazala se je nepričakovana pomnožitev prebivalstva. L. 1869/70 imela je Rusija v vsej svoji državi 85.570.646. l. 1881/82 pa 100.083.348 prebivalcev, prebivalstvo je tedaj v 12 letih naraslo za 14 1/2 milijona. Največji je prirastek v azijskih pokrajinah, namreč za 29% in v kraljevini poljske z 19%. Vsa Poljska šteje 7.219.077 duš. Posebno močno narašča prebivalstvo po velikih mestih. V Kersonu se je prebivalstvo v 12 letih potrojilo (128.000), v Kijevu (167.000), Harkovu (107.000), Elizabetinograd (63.000), Dünaburg (52.000) pa podvojilo. V Peterburgu (927.000) iznaša prirastek 38%, v Odesi (198.000) 53%, v Varšavi (401.000) 48% prebivalstva l. 1870. Tacega pomnoževanja ljudstva nij, razen v par nemških mestih (Berlin, Frankobrod) v nobeni drugi državi. Če se pomisli, da zdanje 100 milijonov broječe prebivalstvo Rusije, vsako leto naraste vsaj za jeden milijon in da ima ta velikan-ska država za dolgo vrsto let dovolj prostora in zemlje za svoje državljane in da se bode v ekonomičnem in socialnem oziru še vedno bolj zboljševala in utrjevala, potem je naravno, da se o Rusiji navadno govori kot o „kolosu“, ki pa njima več lončenih nog.

Umrli so v Ljubljani:

22. junija: Janez Skerl, gostač, 63 let, Strmi pot št. 8, za vodenico. — Vencel Burjan, krojač, 67 let, Rožne ulice št. 33.

23. junija: Ana Rozman, delavčeva hči, 13 mes., Hradečkijeva vas št. 3.

V deželnej bolnici:
23. junija: Luka Troha, dninar, 62 let, za kronično
tuberkulozo. — Fran Černe, krojač, 55 let, za tuberkulozo.

Tujci:

22. junija.

Pri **Slonu**: Mautner z Dunaja. — Kastner iz Ce-
lova. — Ferjančič iz Zagreba. — Israel z Dunaja. — Arich
iz Trbiža.

Pri **Mališci**: Riavec z Dunaja. — Luchscheider iz
Gradca. — Wagner z Dunaja. — Frisch iz Trebnjega. —
Ulurdič iz Gradca. — Čermak iz Idrije. — Gessler, Wölk,
Rau z Dunaja.

Darila za „Narodni Dom“.

Prenesek . . . 1982 gld. 08 kr.

Pododbor v Borov-

nici za mesec april:

Železniški delavci . . .	1 gld. 30 kr.
G. J. Lavrenčič . . .	1 " "
G. Fr. Vrbič . . .	1 " "
G. Andl . . .	1 " "
Iz pušice v apnenici . . .	5 " "
G. I. Majaron, m. don. . .	2 " "
G. Jože Kržič, " " . . .	1 " "
G. Dr. Žitnik, " " . . .	1 " "
G. Jože Koštr, " " . . .	— " 50 "
G. Fr. Papler, " " . . .	— " 50 "
G. Podkrajšek, " " . . .	— " 30 "
G. Kalan, " " . . .	— " 30 "

Vkupe . . .	14 " 90 "
G. Lorenc Majdič v Ljubljani . . .	— " 50 "
Slovensko učiteljsko društvo za koperski okraj . . .	5 " "
Vesela družba pri žlahtnej kapljici na- brala v Materiji . . .	5 " "
Vesela družba v kavarni „Comercio“ v Trstu . . .	50 " "
G. Jenko Štefan, vikarij v Podgradu . . .	1 " "

V Velikih Laščah:	
G. Matija Hočevar, c. kr. poštar . . .	2 gld. — kr.
G. Janez Tomšič, župan . . .	1 " — "
G. Janez Levstek, tr- govec v Malih Laščah . . .	— " 50 "
G. Jože Škulj, trgovec v Ponikvah . . .	— " 50 "
G. Jože Pavčič, naduč- itelj v Velikih Laščah . . .	— " 59 "
G. Anton Žužek, trgo- vec iz Retje . . .	1 " — "
G. Janez Zgonc, župan Turjaški . . .	— " 50 "
G. Fran Zlindra, zastop- nik banke „Slavije“ . . .	— " 50 "
G. Pavel Bregar, trgo- vec na Robu . . .	— " 50 "
G. Ivan Matija, trgovec na Stermecu . . .	— " 50 "
G. Franjo Jaklič, kame- nosek iz Vidma . . .	1 " — "
G. Štefan Podboj iz Adamovega . . .	— " 50 "
G. Fran Berdavs, c. kr. poštar iz Vidma . . .	1 " — "
G. Fran Jamnik iz Pi- jave Gorice . . .	— " 50 "
Iz pušice na pošti v La- ščah nabranih . . .	3 " — "
Vkupe . . .	13 " 59 "
G. Lovro Kavčič, poštar in posestnik v Medvodah nabral . . .	6 " — "
Vkupe . . .	2078 gld. 33 kr.

Loterijne srečke 24. junija.

V Trstu: 33, 10, 68, 81, 63.
V Linci: 46, 51, 76, 81, 89.

Dunajska borza

dné 26. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta . . .	76 gld. 60	kr
Srebrna renta . . .	77 " 20	"
Zlata renta . . .	94 " 90	"
1860 državno posojilo . . .	130 " —	"
Akcije narodne banke . . .	827 " —	"
Kreditne akcije . . .	315 " 25	"
London . . .	120 " 15	"
Srebro . . .	— " —	"
Napol. . .	9 " 55	"
C. kr. cekini . . .	5 " 67	"
Državne marke . . .	58 " 70	"
4% državne srečke iz l. 1854 . . .	250 gld. 120	"
Državne srečke iz l. 1864 . . .	100 " 50	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta . . .	94 " 80	"
Ogrska zlata renta 6% . . .	119 " 90	"
" " 4% . . .	87 " 90	"
" " papirna renta 5% . . .	86 " —	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig. . .	104 " —	"
Dunava reg. srečke 5% . . .	100 gld. 113	"
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi . . .	119 " 50	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice . . .	99 " —	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice . . .	104 " 50	"
Kreditne srečke . . .	100 gld. 175	"
Rudolfove srečke . . .	10 " 20	"
Akcije anglo-avstr. banke . . .	120 " 124	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. . .	225 " 25	"

Gospodu Franu Iv. Kvizdi, c. kr. dvornemu založniku
v Korneuburgu.

Korneuburški živalski prah, kolikor ste mi ga
lani poslali za poskušnjo, **razprodal** se je tukaj **hitro**
ter si s svojimi izvrstnimi **vsepihi pridobil vseobno**
priznanje in hvalo. Da zadostim **vsestranskim vpra-**
šanjem, prosim Vas, **takoj** poslati mi **2000 zavitkov**
via Hamburg.

Rio de Janeiro.

C. Otto Halfeld.

Kje da se ta prah prodaja, pove anonca „c. kr.
konc. Korneuburški živalski prah“ v današnji šte-
vilki. (217—1)

Tržne cene v Ljubljani

dné 24. junija t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter . . .	9	26
Rež, " . . .	6	34
Ječmen " . . .	4	71
Oves, " . . .	3	74
Ajda, " . . .	5	20
Proso, " . . .	5	52
Koruza, " . . .	7	—
Leča, " . . .	9	—
Grah, " . . .	9	—
Fižol, " . . .	10	—
Krompir, 100 kilogramov . . .	3	03
Maslo, kilogram . . .	—	92
Mast, " . . .	—	86
Speh frišen " . . .	—	74
" poven, " . . .	—	78
Surovo maslo, " . . .	—	75
Jajca, jedno . . .	—	2
Mleko, liter . . .	—	8
Goveje meso, kilogram . . .	—	56
Teleče, " . . .	—	52
Svinjsko, " . . .	—	64
Kostrunovo, " . . .	—	30
Kokoš, " . . .	—	35
Golob, " . . .	—	18
Seno, 100 kilogramov . . .	2	68
Slama, " . . .	1	69
Drva, trda, 4 kv. metre . . .	5	80
" mehka, " . . .	4	—

Zahvala.

Vsem udeležencem kegljanja na korist prostovoljne
požarne brambe v Kranji in dariteljem lepih darov, sploh
vsem, kateri so društvu k iznenadnemu čistemu dohodku
242 gld. 72 kr. pripomogli, posebno gospodu Rajkoti Suš-
niku in gospi Mariji Sušnikovej, gostilničarjema v Kranji,
za brezplačno prepuščeno kegljišče in svečavo, kakor tudi
odboru za kegljanje izreka se s tem najgorkejša zahvala.

Prostovoljna požarna bramba v Kranji,
dné 22. junija 1882.

Ferdinand Sajovic,
načelnik. (420)

Poslano.

(54—22)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
iz **GISSHÜBLER**
najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče pice,

I kas izkušan liek proti trajnom kašlju plućevine I
želudca bolestit grkljana I proti mehurnim kataru,

kas I slastioch za
probavils (PASTILLEN)

nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlovi variu Českoj).

Zahvala.

Presrečno se zahvaljujema vsem častitim prija-
teljem in znancem, ki so blagovolili najinej nepo-
zabljivej hčerki

HERMINCI

tako radodarno pokloniti prekrasnih cvetic in ven-
cev in jo spremili do groba, kakor tudi vsem
onim, ki so blagovolili izreči nama presrečno so-
čutje.

V Ilirskeje Bistrici, dné 23. junija 1882.

Terezina Kavčič, roj. Kotnik.

Dr. Jakob Kavčič. (418)

Zahvala.

Za obilo izkazano sočutje o boleznih in o smrti
našemu ljubljenu in nepozabljivemu očetu

Josipu Fabijaniju,

c. kr. uradniku v pokoju,

kakor tudi vsem tistim, ki so mu izkazali zadnjo
čast ter ga spremili k zadnjemu počitku, posebno
pa prečastitej duhovščini, gg. uradnikom, občin-
skemu predstojništvu, gg. pevcom iz Rihemberga,
vsem prijateljem, sorodnikom in znancem, ki so
prišli od blizu in daleč, osobito pa za krasne da-
rovane vence, izreka najtoplejšo zahvalo

(423) Žalujoča družina Fabijani.

V Štanjelu, dné 22. junija 1882.

Poslano.

Najbolj preskušene in trpežne

korke in strešnike pa opeko

sploh iz sloveče **Frkotove opekarne** v Brdu pri Viči
vsem, ki potrebujejo, najtoplejšo priporoča
(399—3) več pogorelecev iz okolice.

Št. 2797.

(407—2)

Natečaj.

Na deželnej vino- in sadjerejskejši šoli na Slapu
poleg Vipave bode 1. oktobra leta 1882 izpraznjeno
mesto pristava kot družega učitelja proti obojestrans-
ske pouletne odpovedi, z letno plačo 800 gld. in s
prostim (naturalnim) stanovanjščem, kdor bi bil ne-
oženjen. — Njegove dolžnosti so: podučevanje v na-
ravoznanstvu, v splošnem kmetijstvu, v zemljemerstvu,
v knjigovodstvu in slučajno v predmetih ljudske šole,
potem kontrola pri blagajnici in v gospodarstvu, ra-
čunsko zapisovanje in sploh pisarniška opravila.

Prositelji za to službo naj svojo zmožnost do-
kažejo z absolutoriji kakaga višjega kmetijskega
učnega zavoda ali s spričali o sposobnosti za podu-
čevanje v naravoznanstvenih in kmetijskih strokah
in s spričali o službovanji v teh strokah. Dokazati
imajo tudi svojo starost, avstrijsko državljanstvo in
popolno zmožnost slovenskega in nemškega jezika v
govoru in pisavi.

Prošnje naj se pošljejo

do konca **julija 1882**

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 13. junija 1882.

Deželni glavar: Thurn.

Prodajalnica

se oddaje

(419—1)

v Matičinej hiši na Kongresnem trgu št. 7.

Na prodaj

je v **Spodnji Šiški hiša št. 13**, nasproti cerkve, pri-
pravna za krmo ali prodajalnico. Več se zve pri lastniku

Franu Dimniku

(421—1) v Spodnji Šiški št. 13.

RAZSTAVNA LOTERIJA V TRSTU.

1000 dob., vrednih 218.550 gld.

Prvi dobitnik v zlatu ali v papirji 50.000 gld. a. v.

Drugi dobitnik v zlatu ali v papirji 20.000 gld. a. v.

Dalje več dobitkov po 10.000 gld., in več po
5000, 3000, 1000, 500, 300, 200, 100, 50,
in 25. (398—4)

Vsak loz le 50 krajcarjev.

Lozi dobivajo se v vseh menjalnicah, c. kr. tra-
fikah, loterijah itd. avstrijsko-ogerske monarhije
in v loterijskem razdelku tržaške raz-
stave (Piazza Grande št. 2) v Trstu, do ka-
terege morajo se obrniti vsi tisti, ki
hočejo loze razprodajati.

Kava — Čaj,

naravnost iz **Hamburga** po pošti, poštnine prosto
incl. zavijte, kakor znano v reelnej fino dišečej
robi v vrečah od **5 kilo** po poštnem povzetju.

Rio, fino močan . . .	3.45
Santos, močan . . .	3.60
Kuba, ff., zelen močan . . .	4.10
Nikaragua, zelo fin, mehak . . .	4.90
Ceylon, modro-zelen, močan . . .	5.—
Gold-Java, zelo fin, mehak . . .	5.20
Portorico, delikaten, fino vkusen . . .	5.40
Perl-Kava, zelo fin, zelen . . .	5.95
Angostura, velika zrna, delikaten . . .	5.95
Menado, rujav, zelo fin . . .	6.35
Java, I., zelo plemenit, briljanten . . .	7.20
Afrik. Perl-Mocca, prava . . .	4.95
Arab. Mocca, prava, plem. ognena . . .	7.20
Stambul-Kava-zmes, Mocca in Campinas, jako prijetljiva . . .	4.95
Caj pr. kilo. Congo ff. . .	2.30
Souchong, ff. . .	3.50
Tonkaj, fin, zelen . . .	3.50
Družinski čaj, zelo fin . . .	4.—
Riž, zelo fin, pr. 5 kilo . . .	1.40

Obširne cenilnike gratis in franko.

(243—10) **A. B. Ettlinger, Hamburg.**

Nova hiša,

blizu cerkve v Domžalah, s 4 sobami in nekoliko prostorom okrog, posebno prikladna kakemu obrtniku ali rokodelcu, daje se v najem ali tudi prodaja. — Več se izve pri

Antonu Floréu
v Domžalah.

(405—3)

Vila na Malem Rožniku

(za Gradom) v Ljubljani prodaja se iz proste roke. Le-ta stoji na severno-vzhodnem bregu Grada, na prijaznem brdu, ob Gruberjevem kanalu; zidana je trdno v švicarskem slogu in obdaje jo saden vrt in pa polje, kar vse meri 1 oralo 1025 □°. Vila ima 3 sobe, kuhinjo z železnim ognjiščem, shrambo za jedi in priročno klet v tleh, dalje štiri prostorne sobe v nadstropji. Od zidej se nahaja bled za živino in vodnjak z dobro vodo. Vse je še v dobrem stanu in zastran prijazne in lepe lege posebno prikladno za poletno bivanje. Več o tem pove gospod **Ivan Pirnat** v Ljubljani (Kolodvorske ulice št. 24).

(408—3)

ADOLF EBERL,

fabrikant oljnatih barv, laka in firneža.
Prodaja na debelo in drobno.

ZALOGA: (270—9)

V Ljubljani, na Marijinem trgu,
poleg Franciškanskega mostu.

Pravi

zdravilen malaga-sekt,

po preiskavi c. kr. poskuševališča v Klosterneuburgu prav dober, pravi malaga, izvrstno krepčalo za slabotne, bolnike, okrevajoče otroke itd., proti pomanjkanju krvi in proti želodečnim slabostim z izvrstnimi uspehi. V 1/1 in 1/2 izvernih steklenicah in s postavno naznanjeno varstveno marko

ŠPANSKE KUPČIJE Z VINOM VINADOR
DUNAJ HAMBURG

po izvornem kupu à gld. 2.50 in gld. 1.30 pri gospodu **H. L. Wencelj**, kupčija z delikatesami. (383—2)

Št. 9446.

Razpis službe.

(416—2)

Pri tukajšnji mestni straži se služba stražmeštra ali stražniškega načelnika oddaje.

Letna plača te službe znaša 500 gld. in je združena z njo pravica do provizije in do službene obleke.

Kdor hoče te službe prositi, mora dokazati, da je popolnem zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in v pisanji.

Na prošilce, ki so v žandarske ali policijske službi zvedeni, se bode posebno oziralo.

Prošnje s priloženimi dokazili je do **15. junija t. l.** izročiti pri mestnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 17. junija 1882.

Župan: Grasselli.

Karlovi Vari.

P. t. članom banke „Slavije“.

V hiši banke „Slavije“ št. 484 v Karlovih Varih (v „Panoramastrasse“ in mestnem parku), prav blizu svetovnoznanim vrelecem in kopališčem, oddajajo se članom in zastopnikom banke „Slavije“ lepe sobe po nizkih cenah. — Eventuelno oddajo se sobe tudi nečlanom. Natančna sporočila o cenah stanovanj z vsem potrebnim (postrežbo, perilom itd.), o kopeliških taksah, kakor tudi potrebni poduk o naselitvi v kopelji, poda na zahtevo

(422)

glavno ravnateljstvo

„SLAVIJE“.

vzajemno zavarovalne banke v Pragi.

Išče se

primeren kraj za mesarijo in krčmo

v kakšnem trgu ali pri kakšnji tovarni. Kdor mi kaj pravnega naznani, da jaz prevzamem, dobi od mene 10 gld. Naznanila naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Naroda“, ki jih iz prijaznosti sprejema.

(415—2)

Obče priznana kot jako izvrstno izdelana

podoba

dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega,

je izšla. V originalu naslikal in v oljato barvenem tisku izvrstno izvršila sta jo c. kr. dvorna tiskarna in artistični zavod g. Reifensteina na Dunaji.

Podoba

v oljato barvenem tisku 63 cm. široka, 79 cm. visoka, nerazpeta gld. 3; na platnu razpeta v 10 cm. širokem baroque okviru gld. 6.50 in v 13 cm. širokem okviru gld. 8, dalje v velikosti 55—68 cm. z 10 cm. širokim baroque okvirom gld. 5.80.

Čistega dohodka teh podob namenjena je polovica za „Narodni dom“ in za zidanje cerkve srea Jezusovega.

Z odličnim spoštovanjem

(308—7)

Fran Kolman,

zaloga stekla in porcelana v Ljubljani.

Hiša se prodaja,

nova, s 4 sobami, z živinskim hlevom in s 470 □° obsezojočim vrtom, na opekarske cesti v Trnovskem predmestju št. 7. Na polovico plačila bi se nekoliko časa počakalo.

(388—4)

Janez Turšič.

Gostilnica in hôtel

v Ribnici,

tik pošte, prej g. Jakoba Arkota.

Usojam se naznanjati, da sem prevzel gostilno v Ribnici od g. Jakoba Arkota in isto popolnem elegantno za tujce kot prenočišče, kakor tudi za goste uredil. — Služil bodem z dobro kuhtujo in izvrstno pijačo, skrbel pa nič menj za hitro in prijazno postrežbo. Priporočam posebno lepo urejene sobe za tujce in upam mnogobrojno obiskovanje.

S spoštovanjem

Anton Arko,
gostilničar.

(417—2)

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,

pomagajo takoj, če ima človek krč v želodeci, migrēno, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v pr. ih, mastno zgago. Telo se hitro sešiti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kislino. Davci in tifusi vzeajo vso zlobnost in vročino, če se zavživajo po 1/2 žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar g. **J. Svoboda** v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj.

(247—95)

V. LOBENWEIN

fotografični atelier
v hotelu „pri slonu“.

Fotografira se vsak dan.

(63—24)

RAZGLAS

hranilnice in zastavljalnice ljubljanske.

Urad kranjske hranilnice bo zaradi sklepanja računov za I. semester 1882

od 1. do 15. junija 1882

in urad zastavljalnice

od 30. junija do 14. junija 1882

zaprt.

Ravnateljstvo hranilnice in zastavljalnice

v Ljubljani, dné 17. junija 1882.

(410—2)

Naizvrstnejša oživljajoča pijača z vinom ali
ovočnimi sokovi je
Radenska slatina.

Ona vpliva pri protinu, pri kamnih v žolci, mehurji in tedvcah, pri kataru respiracijskega trakta, pri kataru v bronhijah in želodeci, pri tuberkulozi, pri žganji sodo, hemeroidih, skrofulozi, impotenci in drugih živčnih boleznih.

Kiselovodne-železne in sladkovodne kopeli.
(Železniška postaja Spielfeld).

Vprašanja in naročila na stanovanja in rudninske vode naj se adresirajo na kiselovodni kopelni zavod v Radeni (Radein, v Ljutomerškem okraji), pošta Radgona v Štajerskeji. Zaloga Radenskih kiselih voda v vsakej solidnej prodajalnici rudninskih voda.

V Ljubljani pri **J. Lassniku**; v Mariboru pri **A. Guadestu**; v Celji pri **J. Rauchu**; v Varaždinu pri **A. Mosesu**. (274—7)

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1, i Pešta, Franz-Josefsplatz 5,
v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

frank. 74,122.865—

Letni dohodki na premijah in obrestih dné 30. junija 1881 . . . 14,886.494.80

Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) več kot . . . 117,000.000—

V slednji dvanaestmesečni poslovalni perijodi vložilo se je pri društvu za . . . 59,712.065—

ponudb, vsled česar znaša skupni znesek v slednjih 28 letih na vloženih ponudbah več kot . . . 1.063,400.000—

Prospekte in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri **Val. Zeschkotu**. (118—5)

Mesto zdravnika

je v Jarenini, v lepem kraju Slov. gorice, kjer je nad 3000 duš in nad uro daleč v okolici nobenega zdravnika, prazno. Kdor želi na to mesto priti, se naj najdalje v 4 tednih do podpisane predstojništva obrne. Oziralo se bo na take gospode, kateri so slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožni in kakor pomočniki pri porodih spretni. Omeniti je še, da je mesto 2 uri od Maribora in samo pol ure od železniške postaje Pesnice.

(406—2) Občinsko predstojništvo v Jarenini.

Gostilna „pri Sokolu“

v Ljubljani, Gruberjeve ulice št. 4,
z vrhom, lepim kegljiščem in s patentom se
dà za sv. Mihaela v najem. (374—3)

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

(506—39)

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Kmetska posojilnica na Vrhniki

javi, da je c. kr. deželna kot trgovinska sodnija vsled sklepa od dne 2. maja 1882, št. 1602, pravila zadruga:

„Kmetska posojilnica vrhniške okolice, registrovana zadruga z omejenim poroštvom“

od dne 24. novembra 1881 in izvoljene ude ravnateljstva: Fran Kotnik iz Vrda, ravnatelj, Ivan Gruden, denarničar, Josip Lenarčič, kontrolor, Miha Tomšič in Jakob Petrič, namestnika, v zadrugi register vpisala.

Sedež zadruga je na Vrhniki; njen namen:

- mej ljudstvom smisel za prihranjenje denarjev vzbujevati,
- dobivati si denarna sredstva s svojim zadrugnim kreditom,
- dajati kredit in
- prejemati denar na obresti.

Zadrugi deleži so po 100 gld. in število zadrugnikov neomejeno.

Hranilne vloge se sprejemajo po 4 1/2% in posojila dajo:

- na podlagi popolnoma vplačanih zadrugnih deležev,
- na osebni kredit, to je, na izvirno menjico, katero morata razen dolžnika še dva poroka podpisati, in
- na zavarovani kredit.

Prošnje za posojila se sprejemajo pismeno.

Uraduje se vsako sredo od 1. do 3. ure popoldne v društveni pisarni v soseskinej hiši.

(367—3)

Ravnateljstvo.

Pogrebna ustanov

Frana Doberleta v Ljubljani

priporoča svoje takozvane

imitirane rakve od kovin.

Izdelane so iz lesa v jako lepe obliki in solidno, sliče so po metalni barvi z bogatim vkušnjim lišpom od brona pravim rakvam od kovin popolnoma in so ravno tako cene, kakor do zdaj navadne lesene rakve.

Na telegrafično naročilo z naznanjeno dolgotrajno mero pošiljajo se takoj na vse železniške postaje.

Ustanov deva na prost oder in pokopava, ono tudi oskrbi sijajno dekoriranje in pogrebe v in zunaj Ljubljane, kakor tudi oskrbuje vence in trakove z napisi, naposled tudi transport mrtlicev na vse kraje to- in inozemstva in se priporoča v ceno oskrbovanje. (701—29)

C. kr.

kone.

Korneuburški živalski prah

za konje, rogato živino in ovce

Frana Iv. Kwizde v Korneuburgu,

c. kr. dvornega založnika,

v konjarnah Nj. Veličanstev kraljice angleške in kralja pruskega, cesarja nemškega, kakor tudi mnogih visokih oseb z izvrstnim uspehom rabljen in z londonsko, pariško, dunajsko, monakovsko in hamburško medalijo odlikovan.

Izplača se ta prah kot živalska piča, če se redno daje, kakor skušnja uči, in sicer, kadar živina ne je rada, če je molžja krvava, da se mleko zboljša, kot lek za bolezni v dihalih in prebavilih daje živalim bistveno več moči proti kužnim vplivom in zmanjšuje nagnjenje do črvičja in smolike.

Gospodu Franu Ivanu Kwizdi, c. kr. dvornemu založniku, v Korneuburgu.

Uže več kot jedno leto kmni podpisana kravarija na teden po jedenkrat z Vašim Korneuburškim živalskim prahom molne krave prav uspešno. Posebno, če se gleda na mleko in na prirejek, kadar je treba vsakemu živinčetu dati na dan več kot 50 funtov sene in se po tem takem lahko zaredi žledodečne bolezni, tedaj je raba Vašega Korneuburškega živalskega praha neprecenljiva, in sicer tako, da ostanejo krave vedno zdrave in ješče in postane mleko mastno in dobro.

Januarija meseca 1881.

Kravarija Ruckerberg 20 pri Gradci.

Dobé se gori imenovani preparati pri naslednjih firmah:

V Ljubljani: W. Mayr, lekar; J. Svoboda, lekar; H. L. Wencel. V Liki: Karol Fabiani, lekar. V Celji: A. Marek, lekar; J. Kupferschmidt, lekar; Karol Krisper; Fran Janesch. V Krškem: F. Bömsches, lekar. V Kranji: Karol Šavnik, lekar; Karol Puppo. V Wietingu: W. König.

Razen tega nahajajo se skoraj po vseh mestih in trgih kronovine zaloge, ki se časih po raznih listih naznanjajo. (216)

Da se izogne ponarejanju, prosi se ua to paziti, da vsaka etiketta nosi moj spodaj stoječi podpis v rdečej barvi.

Kdor mi ponarejalca moje zavarovane znamke tako skaže, da ga morem tožiti, dobi odškodnine do 500 gld.

Fr. Kwizde
Dr. H. Hofmeister

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armitč.

„KONKORDIJA“

vzajemno zavarovalno društvo,
zavaruje po najnižjih tarifah

poslopja, premakljivo blago, živinsko klajo,
žito v kozolcih i. t. d.

V preteklem letu je „KONKORDIJA“ v oddelku za ogenj prejela 453.853-49 gld. premije, a za pogorišča izplačala 223.548-25 gld., — v svojem 14 letnem obstanku je izplačala za pogorišča 3.631.852-68 gld. — Premaženja ima „KONKORDIJA“ več, nego je po matematičnem preračunjenju potrebno. — Škode izplačuje točno in vestno. Oglasila k pristopu sprejema in pojasnila daje podpisani glavni zastop v Ljubljani, kakor tudi okrajna zastopstva po deželi.

V Ljubljani, dne 9. junija 1882.

Glavni zastop „KONKORDIJE“:

Ignacij Valentinčič.

(389—3)

Optični institut

E. REXINGER-ja

v Ljubljani.

(225—12)

Specijalitete za one, ki potrebujejo očal.

Velika kompletna zaloga najnovejših in kot praktično priznanih optičnih, fizikalnih in matematičnih rečij; zelo nizke, stalne cene. Obširne cenilnike na zahtevanje gratis in franko. Vplačevanje na obroke pri zneskih od 5 gld. više brez povišanja cene se blagovoljno dovoli.

Poprave dotičnih stvari se izvršujejo dobro in natanko.

Graverska dela

vsake vrste se oskrbé zelo dobro in cenó.

Bergerjevo medicinično

milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se prekanjenju izogne, zahteva naj se odločno Bergerjevo milo iz smole, ker se pazi na znano varstveno marko.

Pri trdovratnih poltnih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno samo Bergerjevo milo iz smole in žvepla, ker so inozemska ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot milejšje milo iz smole za odstranjenje vseh

nečistosti na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično milo za umivanje in kopanje pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerin-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši.

(38—12)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar

G. HELL v OPAVI.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V Kočevju J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J. Warto. V Kranji K. Šavnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečny.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.